

Cuprins

Capitolul I. Noțiuni. Caractere generale	1
1. Răspundere civilă delictuală. Condițiile generale ale răspunderii. Culpă. Distincția față de vinovăția în materie penală	1
2. Răspundere civilă delictuală. Condițiile răspunderii pentru fapta proprie	3
3. Răspunderea părinților pentru faptele ilicite ale copiilor minori. Părinți divorțați	5
4. Răspunderea comitentului pentru fapta prepusului. Daune morale	7
5. Răspunderea comitentului pentru fapta prepusului. Condiția culpei prepusului în producerea rezultatului vătămător	8
6. Constituire ca parte civilă. Tardivitate. Acordul inculpatului privind despăgubirile solicitate după citirea actului de sesizare	11
7. Parte vătămată minoră. Exercițarea din oficiu a acțiunii civile. Acordarea de daune morale	14
8. Prejudiciu nepatrimonial imputabil mai multor inculpați. Răspundere civilă solidară. Criterii de apreciere a daunelor morale.....	16
9. Acordarea de daune morale sub forma unei prestații periodice. Dovada veniturilor anterioare.....	18
10. Plata daunelor morale în beneficiul unei terțe persoane. Stipulație pentru altul. Condiții de validitate.....	22
11. Obligarea favorizatorului la plata daunelor morale	24
12. Provocare. Culpă comună. Însușirea de către inculpat a întregului prejudiciu. Principiul disponibilității	29
13. Legitima apărare, cauză de înlăturare a caracterului ilicit la faptei. Condiții. Acordarea daunelor morale.....	30
14. Răspundere civilă delictuală. Daune morale produse ca urmare a exercitării abuzive a libertății de exprimare. Temei juridic	31

15. Omor. Actualizarea despăgubirilor civile acordate în cadrul procesului penal 37
16. Acordarea de despăgubiri nepatrimoniale. Motivarea instanței..... 38

Capitolul al II-lea. Daune morale solicitate în cadrul

procesului penal 43

Secțiunea 1. Infracțiuni contra persoanei 43

17. Prejudiciu de natură morală, inerent actelor de agresiune. Criterii de cuantificare..... 43
18. Vătămare corporală. Acordarea daunelor morale ca *pretium doloris* 46
19. Vătămare corporală gravă. Infirmitate fizică permanentă. Daune morale acordate sub forma unei prestații periodice..... 48
20. Lovituri cauzatoare de moarte. Daune morale. Criterii de apreciere 52
21. Vătămare corporală din culpă. Daune morale 55
22. Vătămare corporală din culpă. Accident auto. Caracterul subsidiar al obligației asigurătorului de răspundere civilă obligatorie 57
23. Vătămare corporală din culpă. Accident rutier. Condițiile de antrenare a răspunderii comitentului pentru fapta prepusului 63
24. Tentativă la infracțiunea de omor. Achitarea daunelor morale în cursul procesului penal. Stabilirea modalității de executare a pedepsei 74
25. Tentativă de omor. Provocare. Culpă comună..... 75
26. Tentativă la infracțiunea de omor. Criterii de cuantificare a daunelor morale 76
27. Tentativă la infracțiunea de omor. Provocare. Daune morale..... 78
28. Omor. Circumstanța atenuantă a provocării. Culpă comună 80
29. Infracțiuni contra vieții sexuale. Criterii de apreciere a existenței și quantumului daunelor morale 81
30. Infracțiuni contra vieții sexuale. Parte vătămată minoră. Daune morale. Exercitarea din oficiu a acțiunii civile 85

<i>Secțiunea a 2-a. Infracțiuni contra patrimoniului.....</i>	92
31. Furt. Sustragerea unei colecții de artă. Prejudiciu nepatrimonial	92
32. Tâlhărie. Daune morale. Sarcina probei.....	93
33. Tâlhărie. Daune morale. <i>Pretium doloris</i>	95
<i>Secțiunea a 3-a. Infracțiuni care aduc atingere unor activități de interes public</i>	96
34. Abuz în serviciu contra intereselor persoanelor. Prejudiciu de natură nepatrimonială	96
35. Nerespectarea hotărârilor judecătorești. Despăgubiri pentru prejudiciul nepatrimonial	98

Capitolul al III-lea. Daune morale solicitate pe calea

contenciosului administrativ	101
36. Obligarea autorității administrative la emiterea unui act. Daune morale. Dovada existenței unui prejudiciu nepatrimonial	101
37. Obligarea unei autorități publice la efectuarea unui act. Daune morale. Condiția capacității de exercițiu.....	104
38. Refuzul nejustificat al autorității administrative de a elibera un act. Dreptul persoanei prejudiciate de a solicita daune morale.....	106
39. Daune morale datorate ca urmare a necomunicării într-un termen rezonabil a răspunsului în cadrul procedurii administrative	111
40. Emiterea unui act administrativ nelegal. Daune morale. Condiția faptei ilicite.....	115
41. Anularea unui act administrativ nelegal. Daune morale solicitate pe calea unei acțiuni separate. Sarcina probei	118
42. Act administrativ nelegal. Daune morale. Dovada prejudiciului nepatrimonial	121
43. Act administrativ pretins nelegal. Daune morale. Caracter subsecvent și accesoriu al acțiunii în pretenții civile	122
44. Acțiune în contencios administrativ. Admisibilitatea cererii privind acordarea daunelor morale, chiar în lipsa unui prejudiciu patrimonial.....	124

45.	Acțiune în contencios administrativ împotriva soluției de netrimiteră în judecată. Daune morale. Inadmisibilitate.....	126
46.	Neexecutarea obligației administrative impuse prin hotărâre definitivă și irevocabilă. Daune de întârziere. Cumulul cu daunele morale.....	128
47.	Eliberare din funcție a unui funcționar public în perioada concediului pentru incapacitate temporară de muncă. Cuantificarea daunelor morale.....	130
48.	Excludere abuzivă din asociație. Prejudiciu nepatrimonial creat prin imposibilitatea practicării vânătorii de agrement	134
49.	Refuzul primirii în profesia de avocat cu scutire de examen. Pretins prejudiciu nepatrimonial. Lipsa culpei	135
50.	Refuzul primirii în profesia de avocat cu scutire de examen. Proba prejudiciului nepatrimonial.....	138
51.	Respingerea cererii de primire în profesia de avocat fără examen. Daune morale. Condiția caracterului cert al prejudiciului.....	140
52.	Examen de promovare în profesie. Temeinicia motivelor invocate privind anularea rezultatelor finale	143
53.	Acțiune în contencios administrativ. Daune morale. Taxe judiciare de timbru.....	147

Capitolul al IV-lea. Delicte contra onoarei și demnității 149

54.	Calomnie prin presă. Exercițarea dreptului la liberă exprimare în limitele permise de lege.....	149
55.	Calomnie prin presă. Existența culpei autorului sub forma neglijenței. Acordarea de daune morale.....	151
56.	Calomnie prin presă. Achitare. Admiterea acțiunii civile sub aspectul daunelor morale.....	157
57.	Delicte de presă. Daune morale. Caracterul obligatoriu al jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.....	164
58.	Afirmații cu caracter calomnios. Limitele dreptului la liberă exprimare. Atingeri aduse demnității și onoarei persoanei.....	168
59.	Libertate de exprimare. Limitele criticii admisibile. Calitatea de om politic. Pretinse daune morale.....	173

60. Dreptul la propria imagine. Daune morale. Calitatea procesuală activă a persoanei juridice..... 175
61. Prejudiciu de imagine. Daune morale. Criterii de cuantificare..... 176
62. Insultă. Atingere adusă onoarei și demnității persoanei. Prejudiciu nepatrimonial susceptibil a fi recompensat prin acordarea de despăgubiri bănești..... 179
63. Amenințare. Insultă. Elemente avute în vedere la aprecierea prejudiciului nepatrimonial..... 183

**Capitolul al V-lea. Repararea daunelor morale în cazul
condamnării pe nedrept sau al privării
de libertate în mod nelegal..... 186**

Secțiunea 1. Condiții de admisibilitate a acțiunii în

răspunderea patrimonială a statului..... 186

64. Despăgubiri acordate pentru eroare judiciară penală. Raportul dintre dispozițiile art. 998-999 C. civ. și art. 504 și urm. C. proc. pen..... 186
65. Daune materiale și morale pentru eroare judiciară. Încetarea procesului penal ca urmare a lipsei plângerii prealabile. Admisibilitatea cererii..... 191
66. Eroare judiciară. Despăgubiri în temeiul art. 998 C. civ. și art. 504 C. proc. pen. Admisibilitatea cererii de acordare de daune morale persoanei care nu a fost privată de libertate..... 193
67. Schimbarea încadrării juridice a faptei pentru care s-a dispus arestarea preventivă. Caracterul nelegal al măsurii preventive. Daune morale 197
68. Eroare judiciară. Acordarea daunelor materiale și morale. Condiția reformării hotărârii penale de condamnare 203
69. Răspunderea statului pentru erorile judiciare. Temeiul juridic și limitele reglementării..... 204
70. Eroare judiciară. Dovada caracterului nelegal al măsurii arestării preventive 208
71. Răspunderea statului pentru erori judiciare. Admisibilitatea acordării despăgubirilor în cazul infracțiunilor flagrante..... 212
72. Acțiune în răspunderea statului pentru erori judiciare. Condiții de admisibilitate..... 214

73.	Eroare judiciară. Arestare nelegală. Temei juridic. Principiul disponibilității. Dreptul la apărare	217
74.	Eroare judiciară. Indicarea temeiului juridic. Principiul disponibilității	221
75.	Natura juridică a termenului de un an prevăzut de art. 505 alin. (2) C. proc. pen. și data de la care curge acest termen. Titularii acțiunii	224
76.	Eroare judiciară penală. Daune materiale și morale. Termenul prescripției cererii. Repunere în termen. Rolul activ al instanței	230
77.	Erori judiciare. Momentul începerii curgerii termenului de prescripției în cazul ordonanțelor procurorului. Quantumul despăgubirilor civile.....	233
78.	Acțiune pentru repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare. Termen de prescripție.....	238
79.	Acțiune în repararea pagubei materiale sau a daunei morale în cazul condamnării pe nedrept sau al privării ori restrângerii de libertate în mod nelegal. Termen de prescripție. Cauze de întrerupere.....	240
80.	Acțiune în răspunderea statului pentru erori judiciare în procese penale. Data de la care curge termenul de prescripție.....	243
81.	Represiune nedreaptă. Întocmirea defectuoasă a rechizitoriului. Aprecierea eronată a materialului probator administrat în cursul urmăririi penale	245
	<i>Secțiunea a 2-a. Criterii de evaluare a prejudiciului nepatrimonial.....</i>	<i>249</i>
82.	Eroare judiciară. Arestare nelegală. Funcția compensatorie a daunelor morale	249
83.	Daune materiale și morale. Arestare nelegală. Criterii de evaluare a întinderii despăgubirilor.....	252
84.	Daunele materiale și morale în cazul erorilor judiciare. Întinderea reparației.....	255
85.	Arestare nelegală. Criterii de evaluare a întinderii daunelor morale.....	259
86.	Arestare nelegală. Criterii avute în vedere de instanță la stabilirea quantumului daunelor morale	260
87.	Arestare nelegală. Criterii de evaluare a daunelor morale. Consecințele produse asupra familiei celui privat de libertate	264

88.	Arestare nelegală. Răspunderea materială a statului. Criterii de apreciere a prejudiciului moral	266
89.	Răspunderea statului pentru erorile judiciare săvârșite în procesele penale. Dovada prejudiciului moral.....	270
90.	Arestare nelegală. Răspunderea statului pentru prejudiciile cauzate atât victimei, cât și familiei sale..	273
91.	Arestare nelegală. Daune morale. Quantum	276
92.	Arestare nelegală. Răspunderea patrimonială a statului. Daune morale. Criterii de cuantificare.....	278
93.	Arestare nelegală. Răspunderea patrimonială a statului. Cuantificarea daunelor morale. Sarcina probei	281

Capitolul al VI-lea. Daune morale solicitate în procese

	civile, în alte materii	285
94.	Accident de muncă. Lipsa autorității de lucru judecat a ordonanței procurorului de neîncepere a urmăririi penale în fața instanței civile.....	285
95.	Litigiu de muncă. Daune morale pentru desfacerea nelegală a contractului. Cerere ulterioară în vederea completării despăgubirilor. Competență.....	289
96.	Daune morale solicitate în cadrul unei acțiuni comerciale. Nerespectarea procedurii obligatorii a concilierii prealabile	291
97.	Răspunderea pentru faptele de încălcare a dreptului de folosire a unei mărci. Acte de concurență neloială. Daune morale.....	292
98.	Coliziune de autovehicule. Culpă comună. Aprecierea probelor	301
99.	Restituirea bunurilor confiscate printr-o hotărâre penală. Temei juridic. Termen de prescripție	304
100.	Valori supuse confiscării speciale prin hotărâri penale desființate ulterior. Daune materiale și morale. Admisibilitatea acțiunii formulate de un singur coindivizar. Act de conservare	308
101.	Acțiune în răspundere civilă delictuală împotriva unui stat străin. Competența de soluționare a cauzei ..	310

102.	Erori judiciare săvârșite în alte procese decât cele penale. Pretinsa săvârșire a infracțiunii de abuz în serviciu. Lipsa elementelor constitutive.....	312
103.	Contestație în anulare. Nepronunțare privind daunele morale solicitate. Admisibilitate.....	316
Index		319